

HLAS DOMOVA

ČESKOSLOVENSKÉ NOVINY

FREE CZECHOSLOVAK NEWSPAPER

Ročník XVI.

Melbourne 31. října 1966

Číslo 22.

President Johnson v Austrálii

Známka přesunutého těžiště

Návštevy hlav státu, ať už korunovaných nebo volených, mají obyčejně jednu nudnou šablonu: davý jásají, politici prohlašují, že nemíní návštěvníka nudit dlouhou politickou řečí a potom řeční dvě hodiny, ztýraná hlava státu řeční z nutnosti, až už nemůže, a televizní dívky, zvyklé prodávat šampón na lupy, popisují květináč na hlavě chotí radního Brdečky. Mimoto se také přijíjí národům v potazu, nad něž není, neb je třeba získat přízeň davů.

Australská návštěva presidenta Johnsona sledovala vcelku tuto šablonu. Jenom nadšení Australanů předešlo všechna očekávání, a ovšem navíc jsme byli obdařeni několika "vietnamskými" demonstracemi, bez nichž by se americký prezident v poslední době necítil ve své kůži. Jako obyčejně, byly i v Austrálii dílem party mazaných politických agitátorů a politických ignoranců, jimž obyčejně bezděky pomáhá kádr možná upřímných, ale ne příliš bystrých jedinců.

Johnsonova návštěva Austrálie má však přesto hlubší význam, který nemůže zakrýt ani náklad na nudnou oficiální pompou, ani utahané proslovy televizních komentátorů, kteří musí povídat, i když není o čem.

Důraz na Asii

Johnsonova návštěva Austrálie a ovšem celá manilská konference, jsou známkami přesunujícího se těžiště amerického zájmu.

Uprostřed studené války a v závěji pečlivě rozparcelovaných místních krizí zůstala celkem nepovšimnuta bitva, která připomíná spojenecké spory druhé světové vál-

ky mezi exponenty hesel "Evropa napřed" a "Asie napřed".

Tehdy, jak známo, zvítězili "Evropané", a porážka Německa byla vyčtena jako první cíl. Vlivem, sovětského tlaku pokračovalo toto "evropské prvenství" i po válce, a je jenom přirozené, že, pokud se západní Evropy týče, nikdy neskončilo.

Nezájem o Vietnam

Jenom tak možno vysvětlit evropský nezájem o Vietnam, který se projevuje nejen neochotou pomoci, ale dokonce značným, třebaš skrytým tlakem, aby Spojené státy Vietnam opustily.

Evropa může mít své ukřičené gaullisty, kteří rozvláčné vyprávějí o třetí síle a vlastní nukleární zbrojnici. I oni

však dobře vědí, že kdyby došlo k nejhoršímu a Evropa byla napadena z východu, že je nikdo jiný než Spojené státy před takovým útokem zachránit nemůže.

V pozadí jejich "nezájmu" o Vietnam krčí se obava, mohly-li by si Spojené státy, zapletené do většího konfliktu v Asii, dovolit účast na velkém konfliktu v Evropě.

Odepsaná Asie

Důsledkem tohoto myšlení je nikdy nepřiznaná ochota Asii odepsat, o její jihovýchodní část ani nemluví.

Tato skrytá evropská politika ovšem není ani morální ani realistická, a je téměř neuvěřitelné, že ji může někdo v Evropě

• Pokračování na str. 2)

6. a 7. října zasedal ÚV KSC

Ekonomika a ideologie

Nejdůležitější projev na zasedání přirozeně přednesl Antonín Novotný. Zasedání projednávalo "jednotný plán pracovního postupu pro uskutečňování rezolucí XIII. sjezdu KSČ". NoVotný vyjádřil dvojí starost: jak o výkonnost hospodářství tak o čistotu ideologie.

Lže rerevovai o jeanání politického poradního výboru Varšavské smlouvy v Bukurešti "i dalších našich stranických a vládních delegací s představiteli stran a vlád druhých zemí".

Tato oblá zpráva je přirozeně reference k zájezdu československých komunistů do Moskvy, kde se podle všech nepřímých zpráv jednalo o společném postupu Moskvy věrných satelitů proti Rudé Číně.

O tomto jednání se přirozeně československý tisk nešířil. Rudé právo z 8. října uveřejnilo pouze výňatky z usnesení konference, které se týkaly domácích problémů.

Ústřední výbor KSČ opět rozhodl: "K hospodářským cílům může jít naše společnost jen jako společnost vysoce organizovaná, vedená jednotnou vůlí a důsledným

mokratického centralismu.

Řídicím centrem v rozvoji naší země může být jen Komunistická strana Československa. Všechny ostatní části ústrojí a všechny společenské organizace musí vycházet z vedoucí úlohy strany. - Takový je zákon našeho postupu vpřed a jeho porušování by nutně znamenalo živelnost, anarchii a vážné politické i hospodářské škody. . ."

Bude jistě zajímavé sledovat, jak se po tomto zasedání uplatní směrnice "demokratického centralizace". Nechápeme pouze, proč ÚV KSČ hodlá bojovat proti "živelnosti".

Zdá se nám také, že spor mezi politickým vedením KSČ a hospodářskými veličinami se prohlubuje nejenom teoreticky, ale i prakticky. (Pokračování na str. 2)

Maocetung má pravdu, když tvrdí, že se sovětská společnost stává buržoázní a že je prolezlá revizionismem. Mýlí se však, že komunistické vedení může zastavit vývoj. Věda a technologie věru prokazují, že stánek komunismu v Sovětském svazu nestojí natrvalo. Vědeckotechnická smetánka sovětské společnosti není vůbec zařazena do plánu, který si umiňovala a! utvářela komunistická strana. Tito lidé se zatím odta-hují a jejich distancování se může změnit v otevřený odpor. I když je těžko tvrdit, že je v sovětské nadstavbě ukryta nálož dynamitu, přece je zřejmé, že dnes pozorujeme ně výbuch, ale postupně mělnění tohoto systému.

Albert Parry

UKRUTNÝ SVET

Teprve věk dá význam "slzavému údolí" a postaví, před naše oči skutečnost, že svět, který si říká pokrokový, demokratický, křesťanský a humanitní, je vlastně stejně ukrutný jako svět železných pannen, skřípců a hladomoren.

Ukrutnosti všeho druhu jsou všude kolem nás: ukrutnosti každodenního sobectví, ukrutnosti žravých prodejních automatů, ukrutnosti hladu, ukrutnosti samoty, ukrutnosti umírání, ukrutnosti ideologických spasilců, ukrutnosti otroctví a ukrutnosti svobody, ukrutnosti falešných osvoboditelů a ukrutnosti podvodné dobročinnosti.

Jsme obklopeni ukrutnostmi prostého života, který je ukrutný sám o sobě, tak jak je, a jsme obklopeni ukrutnostmi, jež jsme na tu původní ukrutnost lidskou vynalézavostí bohatě navršili.

K opravdovému rozpálení lidské obrazotvornosti však tyto běžné ukrutnosti nestačí. K skutečnému využití potřebuje člověk něco vzletnějšího: údy, potrhane oblodou z mořských hlubin, těla, umučena potvorou, která právě dorazila z Marsu. Pokročili jsme od čarodějky ze Salemu k oblodám neprobádaného vesmíru.

Je ovšem trapnou skutečností života, že se mu nedostává podmořských oblod a tvorů z Marsu a že tedy musí vzít zavděk jinými, pozemskými ukrutnostmi, které nejsou tak docela všední. A tak ještě nejlepší kvalitu v té šedi života dodávají ukrutnosti válek.

Je zajímavé pozorovat, jak obyčejná lidská krutost nakládá s neobyčejnou ukrutností válek. Neboť, kdekoli se vyskytnou válečné ukrutnosti, tam se také vyskytnou kupci s ukrutností, kteří ji labužnickky využijí k ukojení svých zájmů, svých svatouškovsky zakrývaných nenávistí, svých osobních a ideologických ambicí.

Každá válka je ukrutná a válka ve Vietnamu není jistě výjimkou. Je jisté, že se v té válce i americké armády dopouštějí humanitních hesel. Kupčení s ukrutností však začíná tam, kde "boží muži v koláčích" rozdávají v ulicích pamflety o amerických ukrutnostech a přitom ignorují jámy, v nichž druhá válečná strana postřílela jako dobytek hromadu těch vietnarrákových ubožáků, o jejichž blaho našim "božím mužům" běží.

I Jsme proti každé ukrutnosti nebo jenom proti americké ukrutnosti?

Filosof Bertrand Russell, který kdysi hodlal vítat Hitlera v Anglii a později vedl křížácké tažení proti americké bakteriologické válce na Koreji, a který jistě neopomenul odsoudit americkou mandelinku bramborovou, jež měla vyhladovět "mužiky z československé pusty", připravuje teď proces s "válečným zločincem" Johnsonem.

Russell hodlá soudit Johnsona ve imenu lidskosti za bomby, napalmy a slzotvorný plyn, zkrátka hodlá ho soudit za "americké ukrutnosti ve Vietnamu". Je celkem vedlejší, že ho zřejmě ani nenapadlo uvažovat o tom, co vlastně k těm "americkým ukrutnostem ve Vietnamu" vedlo. Je třeba se ptát, proč jenom americké ukrutnosti přitahují: pozornost lidí jako je Russell a proč jiné ukrutnosti pozornost těchto lidumilů přímo odpuzují.

V Tibetu je vyvražďován celý národ. V Číně byl nastolen režim, který by sloužil ke cti fantasii Georgie Orwella. A Bertrand Russell není právě nezletilý jinoch, který by nepamatoval ruské tanky v Buda-pešti a ve východním Berlíně. Jeho paměť sahá bez námahy k velikým čistkám stalinského Ruska i k vyhladovění milionů na Ukrajině.

(Pokračování na straně 2)

Published by F. Váňa,

8. Moorhouse St., Richmond E. 1., Vic.

Printers: Bussau & Co.,

6 Elizabeth St., Nth. Richmond, Vic.

Známka přesunutého těžiště

(Pokračování se str. 1)
 po evropských zkušenostech přijmout za svou. Stará pravda o hranách, jež zvoní nám všem, kdykoliv se zmenšuje svoboda, nebyla nikdy pravdivější než v tomto případě. Přesto přese všechno je v případě Evropanů alespoň možno sledovat běh myšlení a pochopit jeho sobeckou a krátkozrakou logiku, která říká: "Yankee, go home z Vietnamu, hlavně proto, abys měl volné ruce, kdybychom se my dostali do maléru!"

Australský postoj

Demonstranti, kteří ozdobili při Johnsonově návštěvě australskou scénu nápisy "To hell with LBJ" apod. nás však znovu nutí žasnout nad tím, jak může americký ústup z Vietnamu žádat Australan, pokud ovšem nepomýšlí na důmyslnou sebevraždu.

Člověk se pomalu bojí říci, že tito lidé, ať už jsou jakéhokoliv politického přesvědčení, udělali ze sebe nejvčetnější přísluhovače asijského komunismu. Takové prohlášení totiž vynese člověku okamžité nařčení ne-li ž fašismu, tedy alespoň z nedostatku demokratického citění. Ale je to pravdivé prohlášení.

Komunisté v Pekingu i Hanoji už dávno přišli na to, že to ve Vietna-

mu vojensky vyhrát nemohou. Věří však, že mohou zlomit americkou vůli bojovat. Potřebují k tomu jenom válečnou únavu a zdiskreditování amerických cílů ve Vietnamu.

"Bitivy v ulicích, tisku a na řečnických tribunách jsou tedy teď téměř stejně tak důležité jako bitvy na bojišti.

Australská sebevražda

O "australské sebevraždě" jsme mluvili proto, že ve Vietnamu nejde v zásadě o nic jiného, než o vytlačení ne-

bo zachování mocenské- ho vlivu Spojených států v jihovýchodní Asii. A Australan, jenž podceňuje význam, který by měl americký ústup z jihovýchodní Asie na budoucnost jeho země, prostě nemá všech pět pohromadě.

Johnsonova návštěva Austrálie tedy znamená něco víc, než jenom předvolební řeči místních politiků, vzletný popis dekolty paní starostové nebo lkání lojalistů, že se mělo radši pozvat její veličenstvo. Je výra-

zem nového významu, který Američané přičítají Asii.

A je v zájmu prostého zachování Austrálie jako demokratické společnosti, aby byl tento americký zájem udržen a utužen.

Demokratický demonstrant, který rve v ulicích Melbourne, Sydney nebo Brisbane "Yankee go home z Vietnamu", podřezává si krk žiletkou, která ještě neoholila ani jednoho z patnácti televizních holičů.

-kw-

Ekonomika a ideologie

(Pokračování se str. 1)
 Prohlášení ÚV KSČaa "ideové úrovni" znovu varuje národohospodáře, aby se snad nedali svést rumunským příkladem nebo dokonce hospodářskou titovštinou (jak tohle slovo dnes už zní obstarožně!).

Československé hospodářství musí zůstat pevně v řadě a přizpůsobit se požadavkům Rady /zájemné hospodářské Domoci. Závažná pasáž:

"Vnitřní proces rozvoje naší společnosti je nutno vidět v souladu s příslušností ke společenství socialistických zemí a cíli mezinárodního revolučního dělnického hnutí. To vyžaduje dělat takovou vnitřní a zahra-

niční politiku, jež povede k posílení sil socialismu a pokroku, současně bude pomáhat k posílení naší země.

To znamená využívat možnosti hospodářské spolupráce s druhými zeměmi socialistického společenství, v prvé řadě se Sovětským svazem ..."

Je s podivem, proč se tedy Československo námáhá prosadit na západním trhu, když tím vlastně pracuje proti upevnění sovětského bloku. Jsou to asi dialektické rozpory, které nejlépe řeší západní valuty.

Ekonomika je podřízena ideologii, nadstavbě, a na druhé straně je ideologie podřízena ekonomice. Tak to říká zprava ÚV KSČ:

"Ekonomika je základem, na němž rozvoj socialistické společnosti spočívá a ideologická činnost musí rozvoji ekonomiky plně pomáhat." Komuniqué ÚV KSČ říká s plným důrazem: "V ideologii, v rozvoji vzdělávací činnosti ani v kultuře nemůžeme trpět nic, co by brzdilo nebo narušovalo socialistický rozvoj ekonomiky, co by narušovalo postup naší socialistické společnosti vpřed."

Českoslovenští umělci a intelektuálové to zase odnesli: "Ústřední výbor nemůže souhlasit se zaměřením části umělecké tvorby, hlavně filmové a literární, která se orientuje na líčení bezvýchodnosti a duševní rozvrácenosti tak zvané-

o moderního člověka. Jeho životního pesimismu, nezájem o vážné polečenské otázky.

Ústřední výbor znovu důrazně, že předpokladem uplatňování vedoucí úlohy komunistické strany v ideologické oblasti je v prvé řadě ideologie a akční-jednota uvnitř strany ..."

To vypadá, že máme odezřelé živly uvnitř strany, které narušují jednotu.

Ústřední výbor také rojednával plány na další československou šetiletku 1966 - 1970. Hlavním záměrem pětilítky (do které byl rot 1966 pojat jaksi pokusem) je prý "urychlit tempo růstu národního důchodu".

Letos' prý sice pokračuje růst průmyslové výroby a zemědělství, ale současně se nevyvíjí % dpo vídajících relací odíl finálních dodávek lá průmyslové, výrobní aostává růst vývozu".

Byly však prý již vyiracovány "základní podmínky pro širší a důležitější uplatnění nových metod řízení od roku 1967". "Všechna poornost," praví resoluce musí být zaměřena na: zvýšení úlohy hospodářského plánu jako nejvýznamnějšího nástroje řízení socialistické společnosti ...". FEI/vn

P O J I Š T Ě N Í

*

odborně provedou

DOPORUČTE
HLAS DOMOVA

UKRUTNÝ SVĚT

(Pokračování se strany 1)

Nepamätujeme se však, že by kdy soudil Stalina za jatky, které dnes přiznávají i jeho někdejší stoupenčí, Chruščov za pověšené a povražděné maďarské občany, nebo Maocetunga za přízrak rudých gard.

Jsme daleko toho, abychom jednu ukrutnost omlouvali druhou. Nemáme však rádi podvodníky s lidumilností, kteří jsou proti zaplácnutí komárů, ale nehnou prstem proti uřezávání kočičích ocasů a vytrhávání muších křídel. Někdy se nám dokonce zdá, že alespoň někteří z těch lidumilů stávají pod drobnohled malé ukrutnosti jenom proto, aby zajistili trvalost ukrutnosti veliké.

-kw-

ŽEDNENADEN

17. 10. V Moskvě byly zahájeny porady představitelů evropských komunistických zemí. Hlavním bodem agendy byl pravděpodobně společný postup proti Rudé Číně.

— President Johnson odletěl k návštěvě pacifické oblasti a na konferenci v Manile.

18. 10. Burma oznámila, že opouští sterlingový blok.

19. 10. President Johnson přiletěl na návštěvu Nového Zélandu. Příští den odletěl k třídenní návštěvě Austrálie.

20. 10. Demitrio Tsafendjas, souzený pro zavraždění jhoafrického ministerského předsedy Verwoerda, byl prohlášen za duševně chorého, který nemůže být odsouzen. Bude však držen ve vězení, ne v ústavu pro chomrmyslné.

21. 10. V New Delhi se sešli Tito, Nasser a Gandhiová.

24. 10. V Manile byla zahájena konference, které

se zúčastnili zástupci USA, Jižního Vietnamu, Filipín, Jižní Koreje, Nového Zélandu a Austrálie. Hlavním účelem bylo hledání cesty k řešení vietnamského konfliktu.

— V Anglii uprchl z vězení G. Blake, který byl odsouzen za vyzvědačství pro Sovětský svaz.

25. 10. Bývalý indonéský ministr zahraničí dr. Subandrio byl odsouzen vojenským soudem v Džakartě k trestu smrti.

28. 10. Čínská tisková agentura oznámila, že čínští vědci odpálili první řízenou střelu s nukleární náloží.

SWISS TRAINED WATCHMAKERS

K. E b n e r

19 York St.,

vchod do Wynyard Stn. (naproti pohyb, schodům) Sydney

Telefon 29-7543

•9

Kopání základů domu, drenáže atd

provádí odborně a levně

PRAGA EXCAVATION

maj. Josef Bouček

46 Armadale St., Armadale, Vic.

Telefon: 50-7265

Podnik plně strojově vybaven

Zarizujete-U byt nebo dum, poradte se s nami

Jsme výhradními representanty pro senzační dekorační materiál

FIBREGLASS

DODÁME -VÝHODNĚ VŠE POTŘEBNÉ z místního i dovezeného materiálu

Exotóite jfurbtájtngá Co. Utl

1 a Carters Ave., Toorak Village, Vic.

Telefon 24-2044

Porada i rozpočet jsou nezávazné a zdarma

domů, bytů, obchodů, továren, zaměstnanců, aut, lodí, dopravní, úrazové a nemocenské, ŽIVOTNÍ či PENSÍJNÍ

R. C. Kugler & Associates

Insurance Brokers

958 Nepean Highway, MOORABBIN, S. 20.

Volejte česky či slovensky: (Melb.) 95-2421

TIIRTH R PA **HAMPTON**
 Optical Service 573 **Hamp** **St**
 Kampton, S. 7
 Telefon 98-5756

Plánujete cestu do zámoří nebo máte v úmyslu pozvat své příbuzné na návštěvu? Obratete se s důvěrou, na

ODRA TRAVEL SERVICE

27-29 Elizabeth St., Melbourne, C. 1

Telefon 62-2908

Poradíme vám, opatříme cestovní doklady a zprostředkujeme bezplatně cestu lodí nebo letadlem - kamkoli. Za hotové nebo na splátky. Pošleme za vás kamkoli též balíčky nebo peníze Mluvíme česky

ČESKOSLOVENSKO VE ZKRATCE

— Dne 3. října začal nový školní rok pro 98.000 studentů čs. vysokých škol. Dalších skoro 40.000 studuje při zaměstnání. Ministerstvo školství oznámilo, že plány počtu nových posluchačů se splnily s výjimkou některých technických a zemědělských oborů. Na 65% studentů bydli v kolejích. Do provozu bylo uvedeno několik nových kolejí, např. v Č. Budějovicích pro 1.300 studentů, v Pardubicích 280, v Olomouci 400 a v Praze 560.

— A. Novotný zaslal předsedovi čínské lidové republiky Liu Šaochimu blahopřejný telegram ke státnímu svátku ČLR. Zatímco Sovětský svaz zaslal aspoň neosobní telegram ÚV KSSS ústřednímu výboru KS Číny, omezila se ČSSR jen na zmíněný telegram mezi hlavy států.

— Práce píše, že Karlovy Vary budou potřebovat v příštích 5 letech 1.200 nových bytů pro rodiny, které nyní bydli v objektech, jež je nutné vrátit lázeňským účelům nebo které jsou určeny k demolici. Rodiny se mají stěhovat ze středu města do nového sídliště v Drahovicích.

— Do větších domů v Praze se znovu stěhují domovníci. Vykonávání domovníckých služeb z blokových středisek obvodních podniků bytového hospodářství zůstává jen pro menší domy.

— Od 5. do 9. října byl v Praze jazzový festival, kterého se zúčastnili též sólisté a jazzové skupiny z Rakouska, Norska, Záp. Německa, USA, Anglie, Švýcarska a Sovětského svazu.

— V Bratislavě má v těchto dnech výtj první číslo nového dvoměsíčníku Romboid, časopisu, který se chce zabývat výlučně literaturou. Cena jednoho čísla bude 5 Kčs.

— V Literárních novinách z 1. října se zmiňuje Jiří Múcha o krávdách vůči čs. zahraničním vojákům: "Pět let, někteří osm let denně očekávali, že padnou, viděli své druhy hořet, tonout, umírat s utrhanými údý, ale nedbali, protože jim šlo o lepší svět - pojem, který tehdy ještě nebyl frází. Věřili, že i po válce o něj musí usilovat, i když už neriskují život, ale jen nejlepší léta svého života. Je ovšem známo, že přemnozí zahraniční vojáci - a nemuseli přijít pouze ze Západu - byli v jedné době z účasti na životě odstraněni..."

— U obvodního soudu pro Prahu 4 se konalo přelíčení proti Miloslavu Ludvíkovi, Jiřímu Pubrďlovi, Zđ. Špičákoví a Miladě Ludvíkové, které žaloba vinila z loupeže, spekulace a ohrožení devízového hospodářství. Ludvík a jeho manželka kupovali starožitnosti, obrazy, koberce, porcelán atd, které prodávali cizincům za cizí valuty

nebo tuzexové bony. Krovině toho kupovali od cizinců cizí peníze, za které zaplatili nejméně 40 až 60.000 Kčs hotově. M. J. Ludvík spolu s J. Pubrďlem byli prý rovněž hlavními iniciátory loupežného přepadení sběratele starožitností V Burina v Praze-Na Kačerově. Rozsudek není do uzávěrky znám.

— Nakladatelství Academia vydalo ve dvou svazcích "Dokumenty z historie politiky čs. buržoazie i počátcích okupace". Podle zpráv čs. tisku zachycuje první svazek historii politiky emigrace v Západě a ukazuje převládající vztahy mezinárodní diplomacie k této politice a druhý zachycuje spolupráci londýnské emigrace s domácím odbojem, její vztah k prokteratorní vládě a germaizační politiku okupantů.

— Čs. velvyslanec v Jugoslávii A. Kroužil byl před návratem do vlasti zřítat Titem, který ho vyznamenal Řádem jugoslávského praporu se stuhou za zásluhy o uvevňování přátelství mezi oběma státy.

— Herečky Městských divadel pražských Jarmila Vabíková a Marie Rosullová dostaly titul zasloužilá umělkyně za celoživotní hereckou tvorbu a juba Hermanová za u-něleckou činnost a propagaci české písňové tvorby. Zasloužilým umělcem byl rovněž jmenován herec a režisér jiražského divadla v Karlíně František Paul za zásluhy o rozvoj českého (operetního) žánru.

— Dva dny potom byl jmenován dirigent Národního divadla J. Krombholc národním umělcem a dirigentskou činností i za propagaci čs. hudby i zahraničí. Tentýž titul dostal člen činohry ND B. Šaborský. Zasloužilými umělkyněmi za pěvecké úkony v operě ND se staly S. Procházková, M. Idlerová a J. Pechová. Zasloužilými umělci režiséra opery ND K. Jemek, solista baletu ND V. Jílek, arch. J. Svoboda a dirigent M. Kunc. Zasloužilou umělkyní se stala V. Matulová, kdežto J. Nedbal dostal Řád práce.

— Dne 6. a 7. října se konala v Ostravě vědecká konference, zabývající se vývojem německého nacionalismu v předmnichovském Československu i soudobým německým evanšismem. Na konferenci byli též vědečtí pracovníci z Polska a Vých. Německa.

— Papež Pavel VI. přijal 1. října v soukromé audienci čs. biskupy msgr. Šuarda Nécseye, apóstolského administrátora v Sídře a msgr. Ambrože Lazíka, apóstolského administrátora trnavského.

— V Ostravě rádí epidemie střevní salmonelózy. Bylo zjištěno, že nákaz;

vzešla 28. září ze školní jídelny v Ostravě-Hrabůvce. Během týdne bylo převezeno do nemocnice 128 osob a v domácím ošetřování zůstalo přes 400 lidí. Tato epidemie řádila letos v ČSSR až na několika místech.

— Úroda cukrovky je letos dost vysoká, ale eukernatost je vzhledem k deštivému počasí nízká. Letos bude v provozu 86 cukrovarů, které zpracují asi 7 mil. tun cukrovky. — V prvním pololetí tr. se opět zmenšila porodnost, takže se zpomalil přírůstek obyvatelstva. Počet umělých přerušení těhotenství se zvýšil. Rovněž počet pohlnvých chorob je vyšší (např. kapavka o 24,3%).

— Dirigent Symfonického orchestru hl. m. Prahy (FOK) dr. V. Smetáčes: dostal Řád práce.

— Prof. dr. L. Hromádka, kterému je 77 roků, se vzdal funkce děkana protestantské teologické fakulty v Praze. Hodlá však dále "blahodárně" působit ve výboru Světové rady církví.

— V Brně zemřel v září prelát prof. dr. František Cínka, jeden z nejvýznamnějších osobností katolické Moravy. Stál dlouhá léta v čele bohoslovcecké fakulty olomoucké a byl spolupracovníkem arcibiskupa Stojana. Zesnulý se odmítl zúčastnit "hnutí vlasteneckých kněžů", které jej proto i po smrti ignorovalo.

— Na Slovensku byli jmenováni další "zasloužilí umělci": akademická malířka Ester Martinčeková-Šimerová, malíř a grafik Eugen Neván, solista opery SND Bohuš Hanák, vedoucí scénické výpravy SND Ladislav Vychodil, solista baletního souboru a choreograf SND Jozef Zajko a koncertní mistr rozhlasového orchestru i Aladár Mózim. FEI/H i

"Respektující optimální vztahy cen a jejich relací"

ZDRAŽENÍ masa a piva

čocatkem tm. bylo v Československu ohlášeno zvýšení cen některých druhů potravin, především masa a masných výrobků, a nproti tomu částečné snížení cen některých dovážených potravin, jejichž maloobchodní cena byla losud nehorázně vysoká, a v naprostém nepoměru k cenám na světovém trhu. ýká se to zvláště kakaa, čokolády, pomerančů a citrónů a z domácích výrobků cukru, jehož cena je udržována rovněž nepřiměřeně vysoko.

Zvýšení ceny masa je odůvodňováno snahou po "dosažení lepší rovnováhy na trhu a k vyrovnání relací mezi jednotlivými druhy výsekového masa".

Již ÚÍVVC usL vysoce V Komentáři k ohlášenému zvýšení cen masa přiznává F. Kouřil v Rudém právu z 2. října 1966, u telecího o 11,7% a vepřového o 5,6%, akže např. za 1 kg hovězího masa zadního a telecího masa zadního a telecího masa zadního se nyní platí 29 Kčs (dříve 24 Kčs), za víčkovou 40 Kčs (dříve 35 Kčs), za vepřovou kýtu bez kostí 35 Kčs (dř. 31), za telecí kýtu bez kostí 40 Kčs (dř. 35) atd. Snížila se cena syrového vepřového sádla o 2 Kčs a škvareného o 2,70 Kčs.

K oslazení nepříjemných změn byla snížena cena cukru, takže 1 kg cukrové krupice nyní stojí 7,30 Kčs, tedy snížení o 13,1%. Rovněž cena kakaa je nižší, takže 100 g kakaový prášek nyní stojí 7 Kčs, zatímco cena čokolády lá vaření klesla o 14,3% na 6 Kčs. Cena 1 kg pomerančů je nyní "poule" 14 Kčs, když dříve itály 16 Kčs, a citrónů 10 Kčs (dříve 12 Kčs).

Zvýšení cen masa mělo jvšem vliv i na ceny jídel v podnicích veřejného stravování, takže například cena 100 g porce hovězího zadního se zvýšila o 50 h, z telecí porce o 70 h atd.

Při výrobě a prodeji piva prý vznikly vážné problémy. Výstav piva v poslední době v obě asi o 1 milion hektolitru ročně, letos činí zvýšení 6%. Nebyvalý zájem o něj projevuje se ak mládež ...

"Od zvýšení cen kvalitních druhů masa ... se očekává zmírnění požadavků ..." Kouřil vysvětluje, že poptávka po mase mohla být letos kryta jen proto, že se ve srovnání s loňským téměř zdvojnásobil dovoz masa a dodávky do zeměstupu spotřeby ... Koneckonců režim izato zdrazení "kompenzace" zlevněním: porce káka stojí teď v kavárně nebo restauraci o 30% alérů méně.

Protože se však všechny tyto cenové úpravy ochopitelně nesetkaly s adšením davů (stejně iko zdrazení z počátku nebo velké zdrazení [užeb z konce roku minulého), podal "vysvětlující" ústřední výbor .SČ, který zasedal v 'raze ve dnech 6. a 7. října tr. Ve zprávě o Dmto zasedání se praví: "Důležité bude obnovit ekonomickou rovnováhu prosazováním technicky a ekonomicky optimálních věcných řešení a plného působení zdrazování na str. 6)

Jaderná energetika v ČSSR

Zdá se, že v jaderné energetice se Československo v poslední době skutečně snaží dohonit vyspělé státy světa. O problémech, které jsou s tím spojené, hovořili 6. října předseda Čs. komise pro atomovou energii inž. J. Neumann, náměstek ministra předsedy Ústřední správy energetiky inž. dr. G. Ševčík, ředitel Závodů jaderných elektráren Škoda Plzeň inž. J. Hauer a ředitel Ústavu jaderného výzkumu ČSAV inž. V. Šváb. Řekli asi toto:

Čs. program výstavby jaderných elektráren spočívá na využití přírodního uranu z domácích surovin v těžko vodních reaktorech, chlazených kyslíčným uhlíčkým. Tento program je představován výstavbou výzkumně vývojové elektrárny AI v Jaslovských Bohunicích, která má mít výkon 110 MW, má být stavebně i montážně dokončena v roce 1968 a v následujícím roce uvedena postupně do provozu. Výstavba Vývojově průmyslové elektrárny A2 o výkonu 300 MW má být zahájena v sousedství první elektrárny v roce 1969 a ukončena v roce 1974. Předpokládá se, že bloky typu této elektrárny se budou asi šestkrát opakovat v období do roku

1982. Dověšením tzv. první generace jaderných elektráren má pak být elektrárna A3 o výkonu 500 MW.

Jmenování odborníků se domnívají, že při výstavbě jaderných elektráren budou současně vyřešeny i důležité výzkumné problémy, což umožní zvyšovat účinnost elektráren. Tvrdili, že zatímco z jedné tuny vloženého uranu se v elektrárně AI vyrobí 16 až 18 milionů kWh a v jednotlivých blocích elektráren typu A2 25 až 28 milionů kWh, tak v jaderné elektrárně A3 to má být 50 až 60 milionů kWh.

Předpokládá se, že v roce 1980 vyrobí jaderné elektrárny v Československu asi 16 miliard kWh, přičemž celková spotřeba elektrické energie se v tomto roce odhaduje na 95 miliard kWh.

Vysvětlili rovněž, že jsou jaderné elektrárny na přírodní uran pro Československo výhodnější, i když je jejich stavba nákladnější, než elektráren, které pracují na obohaceném uranu. Palivo bude prý značně levnější, nehledě k tomu, že obohacený uran se zatím pro energetiku vyrábí ve větším množství jen ve Spojených státech.

FEI-S

Drobničky z Československa PRÍSLIB DO BUDOUCNOSTI!

NĚKTERÉ PROBLÉMY ZDRAVOTNÍCH ÚSTAVŮ

Na jedné straně věnujeme stamilióny na výstavbu zdravotních ústavů a středisek, na straně druhé však je někde ohrožen provoz nemocnic proto, že tam pro málo atraktivní platy některých pomocných sil nebude nikdo na zametení podlahy nebo roznášení jídla nemocným... V Praze některá lůžková oddělení z uvedených důvodů musí odmítat pacienty a jinde udržují nezbytný pořádek jen nastavováním přesčasů nebo tím, že pomáhají uklízet ošetřovatelky. Jsou dokonce případy, kdy si rodiče musí brát lehčí pacienty z dětského ústavu na neděli domů, protože chybí pracovníci k zajištění normálního provozu ... F. Kouřil v Rudém právu, 6. října 1966

ŠTĚDRÉ ODBORY

V Alžiru bylo 28. září slavnostně otevřeno nové zařízení v Domě odborů, které darovaly alžírským odborům čs. a sovětské odbory. Generální tajemník alžírských odborů UGTA Mulad Umezian ve svém projevu řekl, že pomoc socialistických zemí je na rozdíl od kapitalistických zemí opravdu pomocí, a ocenil její význam zejména v současném přechodném období Alžírka. Kromě toho hovořil o významu, který alžírské odbory přikládají spolupráci s odbory socialistických zemí. Umezian dále prohlásil, že v nejbližší době navštíví delegace UGTA Sovětský svaz, ČSSR a některé další socialistické země. Slavnostní zahájení provozu v novém zařízení v Domě odborů - konferenčního sálu s kompletním technickým zařízením - se zúčastnil mj. čs. velvyslanec dr. B. Verner, sovětský velvyslanec N. M. Pegov a člen sekretariátu ÚRO, šéfredaktor Práce Antonín Zázvorka. Práce, 29. září 1966

ROZKRÁDÁNÍ A MORÁLNÍ ZÁSADY

Mohlo by se říci, že počet "rozkrádačů" určuje spíše míra příležitosti než zpeřování morálních zásad, neboť situace je rok od roku téměř stejná. Jestli např. v roce 1961 zaznamenala krajská prokuratura ve Východočeském kraji 1.824 případů rozkrádání národního majetku a dva roky nato klesl počet na 1.412, v roce 1965 se soudy v kraji opět musely zabývat 1.670 trestnými činy tohoto druhu. V tom jsou zahrnuty jen větší případy, ty drobnější asi do 600 Kčs trestá lidový soud nebo komise národních výborů. Tisícové, desetitisícové a statisícové částky se objevují ve vyšetřovacích a trestních spisech a za nimi jsou skryty nejrůznější metody - vynalézavé, prosté, skrývané a nakonec přece objevené. Metody se mění a vylepšují podle okolností, fantazie nebo bystrosti "berušek". - Když si zaměříme kukátko např. na obchod, objeví se v kaleidoskopu případů třeba takový obraz: Vedoucí kantýny při jednom vojenském útvaru ve Východočeském kraji si pěstovala delší dobu manko, až se jí rozkošatilo přes 50.000 Kčs. Brala si pro rodinu zboží i peníze, jak se to právě hodilo. Přitom celá rodina žila spořádaně a v pokoji a v bázni boží si zvyšovala životní úroveň na úkor národního majetku. Vedoucí byla spřežena s funkcionářem pověřeným kontrolou její činnosti a proto se na to nepřihlíželo až za delší dobu... Protože, jak již bylo na počátku řečeno, situace je rok od roku stejná, zdá se, že ten pravý, účinný recept proti této společenské nemoci nebyl dosud objeven.

A. Sokolová, Práce, 29. září 1963

ZKUŠENOSTI S TELEFONNÍMI AUTOMATY

Šedesát dva telefonních automatů bylo vykradeno za 9 měsíců letošního roku - v Praze. Za loňský rok pouze 20. To je jedna z příčin, proč jste se právě z některého z 2.418 veřejných telefonních automatů, které jsou v Praze, nemohli dovolat. Postih pachatelů byl zatím malý, často vůbec žádný. K zlepšení situace má přispět dohoda uzavřená mezi městskou komunikační správou a VB. Na každém obvodu je příslušník VB pověřen dohledem na majetek správy spojů. Na 50 poruch denně je zaviněno použitím vadných mincí. Mezi 80.000 pětadvacetihaléři je každý den též hromada nejrůznějších předmětů.

Svobodné slovo, 6. října 1966

NÁVŠTĚVA DALŠÍ BRITSKÉ DELEGACE

Dne 10. října... setkali se v Praze novináři se členy britské mise, která pod vedením presidenta Britské obchodní komory lorda Errola jednala několik dní o prohloubení a rozšíření britsko-čs. hospodářské spolupráce. Obchod mezi Velkou Británií a ČSSR má vzestupnou tendenci. Výsledky nynější krátké návštěvy, naplněné významnými jednáními, považují členové mise za velmi dobré. Členy britské mise, označované za jednu z nejvýznamnějších obchodních delegací, kterou kdy Velká Británie vyslala, byli průmyslníci, obchodníci a bankéři. Ani příbližně nebylo možné zjistit, jak velký kapitál představují. Ne, že by nechtěli naši otázku zodpovědět, ale každý z nich je nejen presidentem nějaké matutí společnosti, ale zasedá v mnoha, až třiceti správních radách dalších podniků. Proto odpověď na naši

"Po XIII. sjezdu KSČ se (v ČSSR nemluví a nepíše ani o přechodu ke komunismu, ani o výstavbě vyspělé socialistické společnosti, nýbrž o zabezpečení zdravého ekonomického růstu a zdokonalování našeho ekonomického systému... Ekonomicky zralý socialismus se ještě nikdy a nikde neuskutečnil. Tím je řečeno, že Československo nemá vzor, který by stačilo napodobit, a že není zkušeností, které by se daly zevšeobecnit na teorii vyspělého socialismu. Teorie i tu musí předbíhat praxi.

Socialismus zatím vznikl v průměrně a podprůměrně vyspělých zemích. V nadprůměrně vyspělých zemích se zachoval kapitalismus. To je neočekávané z hlediska marxistické teorie společenského vývoje. Podle ní vyšší společenský řád vzniká v ekonomicky nejvyspělejších zemích. Jsme svědky historického paradoxu. Vyšší společenský stát existuje tam, kde jsou nižší výrobní síly, a nižší společenský systém, kde jsou vyšší výrobní síly. Je přirozené, že vyspělé kapitalistické země jsou v takové situaci po mnohých stránkách předobrazem vyspělého socialismu. Vypracování teoretické koncepce vyspělé socialistické společnosti může tedy pomoci do jisté míry studium ekonomických poměrů ve vyspělých kapitalistických zemích, jako jsou USA, Kanada, Švédsko, Švýcarsko atd . . ."

I tato nezvykle strizivá a na marxistu, dost kacířská slova napsal v <halí jednotné vlastnicko-dlouhém a zajímavém pojednání docent bratislavské University Kozmenského Jozef Ceconik v listě Kultúrný život z 9. září tr. Svoje tvrzení prokazoval pak několika zjištěními jak v témže článku, tak později (21. a 28. září) v Pravdě.

V KŽ píše:

"Ve vyspělých kapitalistických zemích se vyvinuly výrobní síly nadprůměrné světové úrovně... Výrobní síly zrale socialistické společnosti by měly podle nás dosahovat alespoň úroveň výrobních sil předních kapitalistických států... V USA má už dnes každý druhý pracovník Stredoškolské vzdělání. Zdá se nám, že v období vyspělého socialismu měla by dosáhnout většina pracovníků úrovně dnešních stredoškolsky vzdělaných odborníků... Z ekonomických

jsou třídy ve starém slova smyslu..."

V polemice pokračuje Ceconik v Pravdě z 21. září:

"Většina socialistických zemí, mezi nimi i ČSSR, donedávna počítala s krátkým trváním socialismu a rychlým zavedením komunismu. KSČ však zaujala na posledních sjezdech v otázce budoucnosti socialismu a komunismu u nás nové stanovisko, které už má, ale hlavně bude mít, velký mezinárodní ohlas..."

Vítězství socialismu v ČSSR se deklarovalo v 1960. Podle původních předpokladů se v polovině šedesátých let mělo u nás začít s přechodem ke komunismu... Žijeme v polovině šedesátých let a s přechodem ke komunismu jsme nezačali, ani začít nemohli. Zdá se, že za posledních pět roků jsme se ke komunismu nepřiblížili a že jsme ještě daleko i od (Pokračování na straně 6)

\ ZLOBÍ VÁS OČI?

k Bolí Vás hlava?
> Noste brýle od OPTA!

OPTO

'Capitol House, 109 Swanston St.

MELBOURNE (vedle kina Capitol)
S. poschodí Telefon 63 - 2231

DODÁME LÉKY VŠECH DRUHŮ
Vaším příbuzným i bez lékařského předpisu,
v nutných případech telegraficky

otázku byla jen nepřesná: delegace reprezentuje mnoho set miliónů liber, snad asi čtvrtinu britského kapitálu... Lidová demokracie, 11. října 1966 ÚPADEK ZÁVODNÍHO STRAVOVÁNÍ

I když vládní usnesení o dalším rozvoji závodního stravování z ledna 1966 a poté i usnesení předsednictva ÚRO z února 1966 a také zákoník práce ukládají hospodářským pracovníkům i odborovým orgánům řadu konkrétních úkolů, neprojevila se přes téměř roční platnost těchto dokumentů nějaká zlatelná zlepšení. Naopak, dochází mnohde ke zhoršení úrovně závodního stravování a dokonce k zavírání jídelen. - Roku 1962 se snížil počet závodních jídelen o 712. Loni jich bylo celkem 4.201 a sestupná tendence pokračuje i letos. Například jen v samotině Praze se zrušilo 90 jídelen. Zvláště v posledním období a jen zásluhou okresních odborových rad není tato situace ještě horší. Práce, 14. října 1966

povídání svatební

JÍŘINA ZACPALOVÁ

Dostala jsem pozvánku na jakýsi "večírek pod sprchou". Poučena kontinentálními filmy a současnou americkou literaturou, pořídila jsem si nejtěšnější bikini, jaké jsem mohla sehnat. Vzhledem k tomu, co jsem očekávala, to byly ovšem stejně vyhozené peníze. Když se ale má australská přítelkyně, matrona korpulentní postavy, vyfasila s pozvánkou totožnou, jaly mě určité pochybnosti o očekávané zábavě a začala jsem vyzvídat, kým a kam jsem vlastně zvána. Takřka mě rozmělnila očima, když, přemáhaje své impulsy, jala se mě má přítelkyně poučovat:

"Ty, když tu budeš žít ještě dalších padesát let, nebudeš vědět o Austrálii pořád nic. Po těch mnoha letech, co tu s námi obcuješ, už bys mohla vědět, že každá nevěsta se několikrát před svatbou sejde se svými přítelkyněmi, aby..."

"... aby patrně shrábla co nejvíce darů", dokončila jsem si sama pro sebe.

"Čteš vůbec noviný?", pokračovala.

"Ovšem. Úvodníky, politické rozbory."

"Dál," přerušila mě.

"Ekonomické úvahy, kulturní stránku."

"Dál", byla neúprosná.

"Sport."

"Kdybys tohle všechno vynechala a soustředila se na to hlavní - ženskou hlídku, nebyla by ti mohla ujit zpráva, že Diana si bude brát nějakého Jerryho. Jeho rodiče prý přišli ze stejné země jako ty a proto tě Dianina družička pozvala na "shower party"."

"Bože, to to utíká. Kolik Jarkovi mohlo být, když jsme sem přišli. Sotva sedm, osm, a najednou je z něho muž na ženění", zavzpomínala jsem si a málem

Historická debata o mytické části českých dějin

Nejstarší pověsti české

Některým z nás možná napadlo, když jsme, klnouce, pročítali Jiráskovy Staré pověsti české za povinnou četbu uložené: jak to vlastně asi bylo s tím Přemyslem, co zatnul otku,, s Libuší, která předvídala slávu Čedoku, nebo třeba s takovým Horymírem, deroucím si to k Neumětělům? Kolika z nás asi napadlo, když jsme biflovali Přemysl, Nezamysl, Mnata, Vojen, Vnisláv, Křesomysl, Neklaň, Hostivit (doufám, že tam jsou všichni), že to nějak nápadně připomíná zkazky starých latiníků o mytických římských kráľích. Že třeba plky o dívčí válce a Ctiradovi a Šarce si vycucal z prstu znalec klasiků řeckých a římských? Poklepejme si uznale na rameno: tyto otázky už po dlouhou dobu znepokojovaly řadu vědců, badatelů a přífařených odborníků. Je tedy velká pravděpodobnost, že tento problém bude pokud možno ještě více zamlžen než pohanské obětiště čarodějné baby Straby.

Nejnovejší recidivu tohoto palčivého problému jsme našli v literárním měsíčníku Plaknen (4-66). Oldřich Králík tam uveřejňuje kritiku knihy Vladimíra Karbusického Nejstarší pověsti české (vydala Mladá fronta 1966). Není to žádný zážrak, neboť Králík závěrem pouze naznačuje, že by bylo možno znovu prozkoumat staré prameny, abychom alespoň trochu odhalili roušku nad tím, co se dělo v Čechách v devátém a desátém století: "Domnívám se, že pro sledování epické tradice v Čechách . . . nebylo využito všech možností, které poskytuje tzv. Kristián* a ostatní hagiografická literatura, předkosmovské doby... Dalo by se snad proniknout k tomu, co je nejdůležitější: k realitě starých pověstí českých. Ta realita je skryta v existujících pramenech 10. a 11. století spíš než v pramenech pouze hypotetických." To je dosti silné prohlášení a mrzí nás, že kritik zapomněl říci, které prameny má na mysli. Ačkoli nejsme členy klubu zabudnutých Slávů, přece by nás zajímalo, jak to vypadalo nad Berounekou pod Tetínem za starého Krokala

Jeden bod Králíkovy kritiky je politicky pikantní. Králík polemizuje se Závěsem Kalandrou, který po válce vydal knihu s názvem České pohanství, a který byl jako velezrádce popraven spolu s Miladou Horákovou a dalšími demokraty v ostudném procesu v roce 1950:

"Kalandra viděl za postavami nejstarších českých dějin samá pohan-ská božstva, teprve Boleslav I. je pro něho historickou, plně reálnou figurou. Naproti tomu ktažte Václav se mu pod rukama oroměnil na nra-

cesKeno Ljionysa, Luanu la na českou obdobu De- meter."

Doposud se bádání c nejstarších pověstech českých zakládalo na dvou pramenech: Kosmově kronice a kronice kněze Kristiána. Vladimír Karbusický si ve své knize klade otázku: jaké prameny měl Kosmas, když psal svoji kroniku ve dvanáctém století?

Jeho řešení: ". . . Je ochoten předpokládat staročešské zpěvy naroubovat spíše na mohutný kmen epiky- germánské. Příznačně nepokládá za verš staročešských zpěvů

cesKeno Ljionysa, Luanu la na českou obdobu De- meter." Doposud se bádání c nejstarších pověstech českých zakládalo na dvou pramenech: Kosmově kronice a kronice kněze Kristiána. Vladimír Karbusický si ve své knize klade otázku: jaké prameny měl Kosmas, když psal svoji kroniku ve dvanáctém století?

... Otázka vzájemného vztahu staročešského a germánského veršování byla důležitá i pro romantiky 19. století, Hanka prostě přeložil německou píseň, kterou složil Václav II., do staročeštiny a tím udělal z předposledního Přemyslovce obratem ruky českého

básníka. . ."

Docela rozumný názor vyslovil Karbusický, když se opřel romantické teorii o existenci lidových pěvců (Záboj, Lumír). Spíš se domnívá, že hrdinské zpěvy pocházejí od dvorních bardů, profesionálů, kteří žili ve dvorní družině.

I kritik Králík musí váhavě připustit: "Třebaže nezatajují některé kritické výhrady, domnívám se, že v zásadě Karbusický svou ústřední tezi o vlivu epických skladeb na Kosmu prokázal . . ."

Ale nakonec tu má rozhodující slovo strážlivá poučka historické vědy o pramenech: nemůžeme vědět víc, než co je v pramenech . . .

. . . Nechci upadat do pozitivismu, ale soudil bych, že o starých pověstech českých víme jen to, co je v pramenech, tj. prakticky v Kosmovi. . ."

Snad bude dobře když zdůrazníme, že kritik Králík "nechce upadat do pozitivismu". Možná, že to je klíč ke všemu *historickému* bádání, které se dnes děje.

Autor se tu omlouvá, že by snad to, co píše, mohlo vypadat jinak, než co myslí. Že by mohl vypadat jako anachronismus, ba i úchylka.

ČLOVĚK A MOŘE

CHARLES BAUDELAIRE

Svobodný člověče, vždy budeš mít
rád moře!
Moře, své zrcadlo; bud' duše statečná,
vždyť pluješ na vlnách
až do nekonečna,
tvůj duch je propastí, v níž není
méně hoře.

Rád ponořuješ se v klín svého obrazu
a rád jej objímáš, tvé srdce rádo slyší
při mořském hukotu svůj hukot
trochu tišší,
a přece nezkrotný a plný nárazů.

Jste oba diskrétní a oba stejně temní.
Kdo viděl, člověče, tvé dno,
tvé propasti!
Kdo viděl do moře, kdo směl je
vykrásti?
Tak mocně každý z vás na tajemství
své řevní.

A přece vedete už celá staletí
boj jako šílení a zápasící chrti,
jak krvežíznivci se opájíte smrtí,
vy bratři, žárlivci, vy věční atleti!

Přeložil Vítězslav Nezval

A tady je chyba, která nutí diskuse" o nejstarších pověstech českých. Myslíme, že to je velmi problematické řešení. Ani vědecká diskuse není věda. Je to při nejlepší vůli jenom tříbení mysli a příprava pro vědeckou práci.

Vypadá pak jako švec, který se snaží narazit kopyto na nesprávnou botu. Žije-li v diktatuře, je jako Galileo, který, si ce věděl, že země je kulatá, ale nesměl to říci.

Kritik Králík se v Plameni dožaduje "rozvi-

mi zruční - než by spoléhali na australského odborníka, raději si spraví všechno sami. Jen s tím libáním rukou, to nevím - opravdu nevím. Jsme v podstatě obyčejní lidé. Během tisíciletí dali jsme světu hodně vědců i dobrodruhů, básníků i obuvníků, ale služebníčkování, to v nás není. Máme rovné tvrdé hřbety, vždyť proto většina z nás je vlastně v Austrálii. A věřte mi, Diano, není ani oč stát. Mám vředy jakýchkoli dojem, že muži líbají ruce jen milenkám a vlastní ženu bijí."

Po několika dnech mě opět navštívila má přítelkyně. Skoro se zalykala, když mi oznamovala:

"Tak svatba nebude. Diana říká, jak je vědčá jedné dobré žerň, která jí otevřela oči a závčas prozradila, že tihle Češi k ničemu nejsou. Celý boží den jen hulákají, jsou nehorázně lakomí, řemeslníci dc domu nezavolají, manželku obdaří bochníkem - a ta hrůza - milenkám líbají ruce a vlastní ženu otloukají."

Svědomí ve mně zanařikalo. Co jsem to provedla - o bylince štěstí vykládala a zlým jazykem ji popálila dříve, než mohla zakořenit. Ani tušení jsem nikdy neměla, jak bídná je má angličtina.

"Ale možná, že nějaká svatba přece jen bude", pokračovala má přítelkyně. "Včera jsem byla na plese pořádaném Sdružením pěstitelů siamských koček, a kdo tam nebyl jako Diana s matkou a nějakým mužem. Snědým, kudrnatým, krásným. Měl se k nim náramně, kyticí přinesl, Dianě ruku líbal, staré ruku políbil..."

"Že ruce líbal", vykřikla jsem. "Tak ručičky líbal."- Bláznivě jsem se rozesmála, hravě si odříkala řadu anglických nepravidelných sloves a ubezpečila se, že jsem nezkazila vlastně nic, vůbec nic. Jen snad snížila statistiku rozvodů v příštím roce o jedno čísličko.

přeslechla poslední napomenutí o nějaké maličkosti, vhodné pro koupelnu.

Šla jsem na ten večírek s obavami. Nikoho jsem neznala a byla to má první společenská událost tohoto rázu. Ale strachovala jsem se zbytečně. Všechny ženy tam mluvily najednou, každá zřejmě nerada poslouchala, hrdla ubělová i zažloutlá, hladouuká i pokrčená, chvěla se hlasy, chichotem a chřestěním. přechetných šňůr korálů. Nikdo si mě ani nevšiml. Až po chvíli sama panna nevěsta si mě odvedla do koutku, stranou ostatních:

"Jsem tak ráda, že jste přišla. Budete mi aspoň moci povědět něco o českých mužích. Nemyslíte, že jsem Udělala velmi dobře, když jsem se rozhodla pro muže-kontinentálce. Většina mých známých si uvázala na krk Australany. A oni - ti naši muži jsou tak hrubí, žádná jemnost, žádná pořádná výchova, u stolu říhají, ženě ruku nepolíbí. Víte co, povězte mi něco o svém manželství a jak se k vám chová váš muž."

"Děvenko, s *mým* manželstvím to *není tak* jednoduché. Svatbu jsem měla vlastně spojenou s útekem."

"Ó, to je úzasně romantické," přerušila mě Diana.

"Nemylte se, měli jsme požehnaní rodičů, utíkali jsme času a událostem. Věrnost jsme si přísahali pod obrazem prvního komunistického, presidenta dnes obviňovaného z mnoha chyb a přehmatů. Komunistický řád je vlastně neřád, nebylo by tedy nic divného, kdyby jednoho dne byla všechna manželství z vlády onoho pána anulována, a ze mě se stala svobodná matka. Určitým australským kruhům není mě manželství také po chuti. Nedávno mě navštívil jeden pastýř a nátočal mě, abych konečně legitimizovala status svých dětí jediným právoplatným sňatkem - kostelním."

"Vidíte, a Jerry mně pořád říkal, jaká spóřadaná

